

הבנת י שאני צריך לעשות משהו כדי להציל את עצמי

בציור, ואני כבר לא ידעתי אם הכאב הוא מהכור או מולחץ של המשא. הצניעה הזאת, חוץ משיא דיממה הרבה ונראתה כמו 'מי-יורע-מה', לא הייתה קשה במיוחד".

בתום הקרבות

"כשגענו להצטלבות רחובות, נפסקה התנגדות כל הקרב היה ברחוב הראשי. שוחר החיוב היה למעשה הקרב העיקרי באותו יום. הם בחרו בציור המרכזי כדי לרוץ את התנגדות שלהם. ברגע שהצלחנו לפצח את החיוב הזה, הוא יונס נפל. פתחו את הציור, וכבר באותו הערב התחילו לנסוע שם שיירות באופן חופשי".

עם כושר קליב טוב, ובסך הכל סוחר החיוב היה פעולה יפה. גם כוונת צבאית וגם מובנית העורב החדרית – אם משהו נפצע או כשל, אחד עור לשני הייתה בינינו עבודת צוות, במיוחד במקרה עם הטנק – כולם התנדבו לרוץ ולחלץ את הפצועים. "הגורד נשאר בתאן יונס עד סוף המלחמה. למחלקה שלי היה דרוג אחד במחלקה שבעה מולי היו שלושה הרוגים. אני פניתי לתא"ר, ומשם לתל השומר, שכבתי עם שבועיים, ושם הכרתי את אשתי, שהתנדבה לעזור לפצועים. "אחרי ששוחררתי מבית-החולים המרכזי בלימור הכלכלה. כשסיימתי את הלימודים, מילאתי תפקידים בכירים בתעשייה הצבאית, ובשעות הערב למרתי משטפים. בגיל 43 נעשיתי עורך דין, ועובתי את תחום הכלכלה".

מש גלר המשיך מאז בשרות מילואים פעיל, וגם כיום, בגיל 60, הוא עושה מילואים בהתנדבות כשופט בבית-הדין הצבאי בשומרון בדרגת סא"ל.

העיסור ואני

"המעשה שלי לא היה דבר שבמנו ייחסתי לו חשיבות. לא חשבת שזאת פציעה חמורה, ולכן לא התפנית. אני חושב שלמוסר העיסורים יש חשיבות משום שהוא שומר על מסורת, מקנה ערכים ונותן מוטיבציה. חשב מאד שהמוסר היה יקבל ביטוי וילמור ויחנכו לאורו. אני די שכתתי את העיסור, ולא התייחסתי אליו. לפעמים צצים כל מיני אנשים שמחפשים ספרים מעניינים ואני נוכר בזה. כשהייתי את העיסור לילדים הם גם לא עשו מזה עניין, אבל אני חושב שבסתר לבם הם גאים".

כך השתניתי

"כמוון שהתבוננתי. אחרי מה שהיה חשתי שחל בי שינוי גדול. כשאחת רואה את המוות מול העיניים, אתה לומר לעצמך יותר את החיים. בעקב למרתי שיש חשיבות גדולה לחינוך שאתה מקבל בבית ובצבא. ערכים כמו דבקות במשימה, רוח צוות והקרבה עצמית. בלי זה הייתי כנראה מתחנא באחת הפינות".

נפצעו קשה. זה עצר את כל התקדמות שלנו והפלסטינים שאבו מהמקרה הזה חרבה עידר. היה קשה מאוד להתקדם, אבל כמוון שהתקדמנו כשבאמצע יושב לנו הטנק הזה הבער, ואנחנו מגסים לחלץ ממנו את הפצועים.

"במלחמה ברחוב אחת לא מוזה את מי שירה עליך. אחת חוספ כדור ולא ירע מאיפה. הפלסטינים ישבו בתוך חדרים והיו יכולים להוציא קנה מאחור. הייתה דריכות מאוד גדולה, וכולם הסתכלו כל הזמן למעלה ולצדדים. אנחנו המשכנו להתקדם ברחוב, ונעורנו בפתחים של בתים, של תנויות וכניסות לחדרי מדרגות. 'המשכנו עד שהגענו לבית בעיית שונרתה ממנו אש רבה. אני הייתי בראש המחלקה הייתה מאחורי. התחלתי לטפס עם המחלקה קומה-קומה, עד שהגעתי לגג. שהיה העייה הגדולה. כשהגעתי למעלה הייתי לבד. עד שאלה שהיו אחריי עלו, אני כבר נפגעת".

"על הגג נעמד מולי פלסטיני עם נשק וידה בי

גדי. הכני את אשתו בבית-החולים צילום: שיי סקור

בכתף. הוא הפתיע אותי, וזה היה די הלב. בומבם כאלה לא חושבים הרבה, אבל הבנתי שאני צריך לעשות משהו כדי להציל את עצמי. הוא הספיק לירות לפני, אבל הוא פגע בי ככה שאחרי שני גלגלים כבר הצלחתי לקום. כנראה שגם היה לו מעצור בגשק שנגע ממנו להמשיך לירות. לי היה עוד, והצלחתי לירות בו ולחטל אותו. היו שם עוד שניים שאני לא ירע איר הם ברחו. ירדתי למטה, והמשכנו לטור את החיוב.

"הרגשתי שנפגעת, אבל לי לא הייתי במצב כזה שמושיק אותי, והמשפתי עוד עדיית-שלוש כול הזמן החיילים אמרו לי שחובה לי יורד מהכתף שלי ושבראי שאני אתפנה. אמרתי שזה בסדר, שאני יורע שאני פצוע אבל זה לא משתק אותי. הרגשתי כאב, אבל צריך לזכור שחלכנו עם תומילים מלאים

משה גלר (שני מימין) נשק שיום קודם קצינים. "נתללו באש עצומה מהגנות, מהחלונות ומפינות החדים"

ועמרות באור קיבוץ מגו והכיניו. כולם היו מתוחים וכל הזמן הקשיבו לחישרת כדי לדעת מה קורה. "את הפקודה לצאת למלחמה קיבלנו אחרי שלושה שבועות. קיבלנו את התוכנית והמפת, והתחלנו את המלחמה כשאנחנו הולכים ברגל. מקיבוץ מגו לחאן יונס יש מרחק של 13 קילומטר. כבר במקור ה-6 בינו התחלנו לנוע. ההליכה הייתה ממושכת וקשה מאוד. הלכנו מהבוקר עד לשעות אחר הצהריים המאוחרות. לא היו לנו מספיק כלי רכב, והלכנו ברגל עם כל התמושות וכל הציור, הפצצות, המרגמות וכלי קשה עם הציור, שפשוט הפסנו חמורים שהסתובבו שם בשטח, והעמטנו עליהם אוגים.

"הגענו לחאן יונס כשהתחיל להשיך. הלכנו בשרות מקבילות, מולחקה-מולחקה, וכל הגורד נע

המשיכו. בטוח הזמן שבין הרגע שהם עזבו את האו

יונס, לבין הרגע שאנחנו הגענו, הפלסטינים חורו פנימה והתכצרו מורשים בבנים ועל גגות. ברגע שיצאו מהמטרה לרחובות הם התחילו לירות אש תופתי. היינו צריכים לדאוג לכך שברחוב הראשי היתה תנועה חפשיה, כדי שהצבא יוכל לעבור דרך חאן יונס. כל זמן שהייתה שם אש ושמו מקשים זה הרי היה בלתי אפשרי".

"אני נעתי עם המחלקה על המרכבה בצד אחד של הרחוב, ומחלקה מקבילה נעה בצד השני. נתקלנו באש עצומה מהגנות, מהחלונות ומפינות החדים. הם הציבו מחסומים ברחובות, הטמינו מוקשים, והיו גלי אבנים בכל מקום. ראינו שהמצב קשה ולכן קיבלנו טנק שיעזור לנו. זה היה טנק צרפתי עם שריון דק מאוד. הטנק ניסח לנוע ברחוב, ואחרי כ-50 מטר הוא עלה על מוקש, התפוצץ באוויר ונרלק. אנשי הצוות

משה גלר קיבל את עיסור המופת על שנלחם באויב, נפצע, והמשיך לתפקד

"יו הייתה מלחמה אחרת, היה לה קונצנטרציה בציור. המלחמה שכולם חוכו לה. הייתה שחצנות בצד השני ואנחנו רצינו לודאות להם", אמר משה גלר על מלחמת ששת הימים. על חלקו בכיבוש העיר הוא יונס שבדעעת עור קיבל גלר את עיסור המופת. הוא התגייס בשנת 63 לבח"ל, פיקד על מחזור אחד במ"כ, ולאחר מכן יצא לקורס קצינים. בבית-הספר לקצינים הוא נשאר כממריך עד שנת 66. המלחמה תפסה אותו בתחילת חייו כאוהר, בעת שהיה עסק בהכנות לקראת לימודי כלכלה באוניברסיטה.

אך הכל התחיל

"כשלושה שבועות לפני המלחמה גויסתי למילואים לתפקיד מפקד מחלקה בגורד חי"ר. חצבנו באור קיבוץ מגו, והחשיבה שלי, חשיבה 11, התפרסה מול רצועת עוה. התפקיד שלה היה לכבוש את כל הרצועה. היו בה שלושה גורדים: הגורד שלי יצא לכבוש את האו יונס, גורד שני נשלח לעזור בכיבוש עוה, והגורד השלישי נשלח לירד אל-גלה. "במהלך הכוננות לא ידענו מה קורה ופשוט חיכנו. הרי ירע שהיו הסטים, ולא ידעו אם תהיה מלחמה. מה שאנחנו עשינו זה להתחפר בחולות. חפרנו תעלות

מי האישי

סגן משה גלר

גלר את: עיסור המופת בתי: מלחמת ששת הימים תפקיד: בעת האירוע: מ"מ חי"ר במילואים עיסוק כיום: עורך דין